

Α΄ Λόγος στην Εξαήμερο Δημιουργία (Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος)

/ [Πεμπτούσια](#)

Ερμηνεία στην εξαήμερη Δημιουργία

(Αγίου Νεοφύτου του Έγκλειστου)

ΛΟΓΟΣ Α΄

Αναφέρεται στην δημιουργία των αγγέλων και των υπολοίπων δημιουργημάτων του Θεού κατά την πρώτη ημέρα.

Θα διηγηθεί κάποιος τη σειρά των γεγονότων με την προϋπόθεση πως έχει απολαύσει κι εκείνος με αφθονία τέτοια χάρη. Διότι δεν θα μπορούσε να φανερώσει με ευκολία δημιουργήματα, που έγιναν χιλιάδες χρόνια πριν τη γέννησή του, και να τα εκθέσει με σαφήνεια και να πει: «Εν αρχή εποίησεν ο Θεός τον ουρανόν και την γην» (Γεν. α΄, 1).

Ερώτηση: Και γιατί δεν μίλησε πρώτα για τη δύναμη, που δημιουργήθηκε πρώτη, ότι στην αρχή δημιούργησε ο Θεός τα πλήθη των αγγέλων, αλλ' αρχίζει τη διήγηση από τα υλικά δημιουργήματα, τον ουρανό και τη γη;

Απάντηση: Εγώ βλέπω εδώ δύο αιτίες: Διότι αρχίζει τη διήγηση από την υλική δημιουργία, την οποία βλέπει κανείς, απευθυνόμενος προς χοντροκέφαλους Ιουδαίους, οι οποίοι δεν είχαν τη δύναμη ν' ακούσουν για άυλη δημιουργία, και διότι ο Θεός δημιούργησε πολύ παλαιότερα από την υλική δημιουργία το άυλο πλήθος των αγγέλων και ο χρόνος ανάμεσα στις δύο δημιουργίες είναι πολύς, με αποτέλεσμα να γίνει η παράταξη των αγγέλων υμνωδός του Θεού και δεύτερα φώτα της ουράνιας λαμπρότητας και παλαιότερη δημιου-ργία, όπως αποκαλεί τους αγγέλους ο Μέγας Βασίλειος. Παρομοίως τους αποκαλεί και ο θείος Χρυσόστομος στον τέταρτο λόγο του περί ακαταλήπτου φωνής. Διότι ούτε οι άγγελοι χρειαζόντουσαν αυτή τη δημιουργία.

Διότι πώς θα τη χρειαζόντουσαν αυτοί, που είχαν δημιουργηθεί προηγουμένως, εφόσον είναι παλαιότεροι απ' αυτήν, έστω κι αν μερικοί νομίζουν ότι οι άγγελοι δημιουργήθηκαν κατά την πρώτην ημέρα της δημιουργίας. Το πράγμα αυτό είναι

απρεπές, δηλαδή ν' ανακατεύει κανείς την άυλη με την υλική δημιουργία. Αλλά να φοβηθείς να προσθέσεις στα έργα του Θεού παλαιότερη και νεώτερη ομάδα ταυτόχρονων δημιουργημάτων. Και ποιά, πες μου, ομάδα είναι κατάλληλη γι' αυτόν που σκέφτεται μόνος του και κάνει έργο τη σκέψη και στερεώνει τη γη, «ήτις ου σαλευθήσεται»; (Ψαλμ. 92', 1). Αλλά πάλι να φοβηθείς ν' αποκαλέσεις αρχαιότερες της δημιουργίας τις δυνάμεις εκείνες, μήπως και τις ονομάσεις από κοινού άρχουσες με την προάναρχη Θεϊκή φύση. Αλλ' ούτε αυτό χρειάζεται να το διανοηθείς καθόλου.

Διότι, όσο κι αν εννοήσεις αρχαιότερη από την υλική δημιουργία την άορατη, δεν μπορεί αυτή να πλησιάσει στη θεία φύση, που είναι η αρχή και η αιτία των πάντων, διότι κάθε κτίσμα είναι δούλος του Δημιουργού, «ότι τα σύμπαντα δούλα σα» (Ψαλμ. ριη' 91), και είναι τολμηρό και ανωφελές να αμιλλώνται με το Δημιουργό. Διότι έχουμε πάρει θεοπνεύστως νόμους να ομολογούμε και να πιστεύουμε στον άκτιστο και ομοούσιο και συνάναρχο Πατέρα, Υιό και Άγιο Πνεύμα, και τ' άλλα όλα είναι δημιουργήματα, που υπακούουν σ' αυτόν. Και είναι αναγκαία όλ' αυτά σχετικά με την παράταξη των θείων ασωμάτων, που δημιουργήθηκε στην αρχή. Αν κάποιος δεν τα παραδέχεται αυτά, ούτ' εμείς προτιμούμε να ερίζουμε και να καινοτομούμε, θα πούμε δε τα πιο κάτω: «Εν αρχή εποίησεν ο Θεός τον ουρανόν και την γην» (Γεν. α', 1), δηλαδή τον ουρανόν τον αρχικό, χωρίς αστέρια, που δημιουργήθηκε πριν από τη γη, του οποίου τα ανώτερα στρώματα είναι φως ανέσπερο, επειδή είναι χώρα αναμάρτητη, απρόσιτη στην αδικία, χώρος ιερός, κατοικία του παντοκράτορα Θεού και των θείων αγγέλων.

«Εν αρχή εποίησεν ο Θεός τον ουρανόν και την γην» (Γεν. α', 1). Η δημιουργία ακολουθεί πορεία αντίθετη με τις συνήθειές μας, διότι και η δύναμη και σοφία του Δημιουργού είναι απaráμιλλη, συγκρινόμενη με τη δική μας. Γι' αυτό αφού άπλωσε πρώτα την οροφή, ύστερα στερεώνει τα θεμέλια και το καθένα απ' αυτά λόγω της μεγάλης του δύναμης δεν το θεμελίωσε σε τίποτε, αλλά τον ουρανόν «εξέτεινεν ωσεί δέρριν» (Ψαλμ. ργ', 2) και τη γη, που είναι τόσο βαριά και δυσβάστακτη, τη στερέωσε πάνω στη φύση των νερών, που διαχέεται εύκολα, με σκοπό και από δω να θαυμάζουμε με το παραπάνω την άπειρή Του δύναμη όσοι μιλούμε με ευγλωττία.

«Η δε γη ην άορατος και ακατασκεύαστος και σκότος επάνω της αβύσσου» (Γεν. α', 2), διότι μετά τη δημιουργία της γης την άφησε εν τω μεταξύ άορατη να σκεπάζεται από τα νερά και κατά τον ίδιο τρόπο άφησε τα νερά να καλύπτονται από το σκοτάδι, για να διακοσμήσει, σαν διακοσμητής, αυτή την ακοσμία μετά από λίγο και να διαδεχθεί τα νερά η χέρσα γη, και να διαδεχθεί το σκοτάδι το φως. «Και πνεύμα Θεού εφέρετο επάνω του ύδατος» (Γεν. α', 2) Πνεύμα Θεού, διότι πνεύματα είναι και οι πνοές των ανέμων. «Εκάλυψε όρη η σκιά αυτής και οι

αναδεντράδες, λέγει, αυτής τας κέδρους του Θεού» (Ψαλμ. οθ', 11). Έτσι κι εδώ «πνεύμα Θεού εφέρετο επάνω του ύδατος» εννοεί κάποιον από τους ανέμους, ο οποίος διατάρασσε το νερό και το μετακινούσε, ώστε να μην κείται ακίνητο, σαν νεκρό, και σίγουρα δεν εννοεί ότι το Πνεύμα το Άγιο, που ως Θεός, πληροί τα σύμπαντα, είχε την κατοικία του πάνω στα νερά.

[Συνεχίζεται]